

شناسایی عوامل کلیدی در کار خبرنگار و گزارشگر ورزشی در رادیو و تلویزیون ایران

حمید قاسمی*^۱

۱. دانشیار دانشگاه پیام نور

دریافت: (۱۳۹۵/۱۲/۲۰) پذیرش: (۱۳۹۶/۰۴/۰۳)

Key Factors for Sports Journalists and Commentators in Radio and Television

Hamid Ghasemi*¹

1. Assitant Professor in Payame Noor University

Received: (2017/03/10) Accepted: (2017/06/24)

Abstract

Journalism is most important thing for human information needs. Sports Journalism and commentary is very popular in radio and television sports programs. The purpose of this study was recognizing the key factors in sports journalism and commentary in radio and television. Metodology was qualitative and grounded theory. Population was the sports journalists and commentators in IRIB from first till 2017. Sampelin was nonrandom and 39 persons selected by tow technics (pourposive and snowball). Data gathering were by semiconstruct questions. The data analyzed by coding in three processes (open, axial and selected coding). The findings showed the professional characteristics, thchnical competencies and professional abilities were important to be success in sports journalism and commentaries . Media management will be able to improve the quality of sports journalism and commentary by notice to the most important key factors in sports jpurnalism and commentary.

Keywords: Sports Commentary, Sports Journalism, Radio, Television

چکیده

امروزه خبررسانی یکی از شریان‌های مهم و حیاتی جامعه و تأمین کننده نیاز انسان به اطلاعات است و خبرنگاری و گزارشگری ورزشی بسیار پرمخاطب و جزء لاینفکی از محصولات برنامه‌های ورزشی در رادیو و تلویزیون محسوب می‌شود. ازین رو این پژوهش با هدف شناسایی عوامل کلیدی و موثر در خبرنگاری و گزارشگری ورزشی در رادیو و تلویزیون تدوین شده است. روش تحقیق به صورت کیفی و مبتنی بر نظریه پردازی داده بنیاد بوده است. جامعه ی آماری پژوهش شامل کلیه خبرنگار-گزارشگران ورزشی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران تا سال ۱۳۹۶ بودند. نمونه گیری به روش غیرتصادفی و با استفاده از تکنیک‌های هدفمند (قضاوتی) و گلوله برفی انجام شد که بر مبنای آن ۳۹ مصاحبه با گزارشگران ورزشی صورت گرفت. برای گردآوری اطلاعات از مصاحبه های نیمه ساختاریافته استفاده شد. داده ها با استفاده از روش کدگذاری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج تحلیل داده های به دست آمده از مصاحبه ها طی فرایند کدگذاری باز، محوری و انتخابی، به ایجاد نظریه داده بنیاد در حوزه گزارشگری ورزشی منجر شد که بر مبنای آن ویژگی های حرفه ای، توانمندی های فنی و توانایی های حرفه ای به عنوان مفاهیم اساسی در موفقیت گزارشگری ورزشی معرفی شدند. لذا مسئولین و مدیران امر می توانند با توجه به شاخص های به دست آمده در جهت بهبود و توسعه وضعیت گزارشگری ورزشی گام بردارند.

واژگان کلیدی: تلویزیون، خبرنگاری ورزشی، رادیو، گزارشگری ورزشی.

مقدمه

با نگاهی گذرا به تاریخ زندگی بشر می‌توان به این نتیجه رسید که در هیچ دوره‌ای مانند امروز امکان دسترسی به اطلاعات و اخبار گوناگون وجود نداشته است. در این میان وسایل ارتباط جمعی با انتشار پیام‌ها و اخبار مهم‌ترین نقش را بر عهده داشته‌اند و با انتقال اطلاعات و معلومات جدید و مبادله افکار در راه پیشرفت فرهنگ تمدن بشر، گام‌هایی مثبت برداشته‌اند. در عصر کنونی، ارتباطات چنان جایگاهی را پیدا کرده است که برخی عصر کنونی را عصر ارتباطات و جامعه امروز را جامعه اطلاعات می‌نامند. در این عصر، شاهد رشد روزافزون فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطاتی گردیده و این خود سبب رشد و گسترش انواع خبر و اقسام رسانه‌های دیداری و شنیداری شده است (۱). به طوری که آنچه از تعاریف مختلف خبر به دست می‌آید این است که اخبار تولید می‌شوند؛ یعنی با گزینش از میان هزاران رویداد با جمله بندی، ترکیب صدا و تصویر و عناصر خبری ارائه می‌شوند. اخبار در رسانه‌ها با استفاده از منابع مختلفی تهیه می‌شوند، اما مهم‌ترین منبع اخبار رسانه‌ها خبرنگاران آنها هستند. خبرنگار فردی است که به تنهایی یا به صورت گروهی، وظیفه تهیه گزارش (مکتوب، صوتی و تصویری) کامل و قابل پخش از رویداد و وقایع را به عهده دارد (۲) و یا خبرنگار کسی است که کار اصلی و مداومش که همراه با دریافت مزد باشد، اشتغال در یک یا چند موسسه انتشاراتی روزانه یا دوره ای یا در یک یا چند خبرگزاری است و منبع اصلی درآمدش همین باشد (۳). در ساده ترین تعریف، خبرنگار کسی است که به حرفه خبرنگاری مشغول است؛ یعنی خبر و گزارش‌های خبری را برای چاپ در روزنامه‌ها، مجله‌ها و نشریات و یا برای پخش از رادیو، تلویزیون و یا اینترنت گردآوری، انتخاب و ارائه می‌کند یا بر انجام این کارها نظارت دارد. خبرنگار کسی است که با اتکا به ذوق و استعداد شخصی، پس از گذارنیدن دوره آموزش تخصصی و هم چنین با توجه به مسئولیت اجتماعی که این پیشه بر گردن او می‌گذارد، وظیفه بدست آوردن، آماده کردن، گردآوری و سامان دادن اخبار و انتقال آن‌ها را با وسایل ارتباط جمعی (مطبوعات، رادیو، تلویزیون و خبرگزاری) به مخاطبان بر گردن دارد (۱). همچنین گزارشگری و خبرنگاری حلقه واسطه بین حکومت و مردم است و جامعه او را حلقه واسطه خود با حقایق میدانند. نقش خبرنگار و عملکرد او در گزارشگری به

لحاظ اهمیتی که رسانه‌ها در انتقال اخبار و رویدادها، وقایع و افکار عمومی جامعه به مخاطبان دارند و به عنوان مولد، نقشی اصلی، محوری و بسیار حساس است (۴). در این رابطه و با توسعه ظرفیت‌های رسانه‌هایی مثل رادیو و تلویزیون نوع خاصی از ژورنالیست به نام گزارشگر لحظه به لحظه^۱ ایجاد شده است که کار او تشریح و توضیح همزمان با رویداد و به صورت لحظه به لحظه برای مخاطب رادیو و تلویزیون است. تفاوت آن در رادیو و تلویزیون این است که در تلویزیون مخاطب تصاویر رویداد را می‌بیند و کار گزارشگر تشریح و تکمیل اطلاعات مربوط به تصاویر است؛ اما در رادیو مخاطب تصویر را نمی‌بیند و گزارشگر باید با کلمات و واژگان خود برای او تصویرسازی کند.

از سوی دیگر اطلاع رسانی در جهان، تخصص گرایی در هر حرفه به خصوص در شغل خبرنگاری و یا گزارشگری، آن را به یک ضرورت تبدیل کرده است. در این بین، فعالیت خبرنگاران و گزارشگران در صنعت ورزش می‌تواند از تأثیرگذارترین حوزه‌های خبرنگاری باشد. خبرنگار ورزشی نیز فردی است که بعد از گذراندن دوره‌های آموزشی لازم علاوه بر تسلط بر اصول و مفاهیم خبرنگاری و تنظیم اخبار برای رسانه‌ها، آشنایی نسبی با رشته‌های ورزشی داشته و توانایی تهیه خبر، گزارش، مصاحبه و تجزیه و تحلیل رویدادهای ورزشی ایران و جهان را برای رسانه‌های دیداری، شنیداری، نوشتاری و الکترونیکی داشته باشد (۵). خبرنگاری ورزشی جنبه‌های زیادی از رقابت‌های ورزشی افراد را دربرمی‌گیرد و جزء لاینفکی از اغلب محصولات خبرنگاری، از جمله روزنامه‌ها، مجلات و برنامه‌های خبری رادیو و تلویزیون محسوب می‌شود. در حالی که برخی از منتقدان خبرنگاری ورزشی را به عنوان خبرنگاری حقیقی قبول ندارند، اهمیت ورزش در فرهنگ غرب عاملی است برای توجیه این امر که ژورنالیست‌ها نه تنها به رقابت‌های ورزشی، بلکه به ورزشکاران و تجارت در ورزش نیز توجه نمایند. به طور سنتی در ایالات متحده خبرنگاری ورزشی در مقایسه با نوشته‌های خبرنگاری سنتی از انسجام، ابتکار و تعصب کمتری برخوردار بود، با این حال تأکید بر صحت و درستی و رعایت عدالت و بی طرفی هنوز هم بخشی از خبرنگاری ورزشی را تشکیل می‌دهد. تأکید بر توصیف صحیح عملکرد آماری ورزشکاران نیز یکی دیگر از بخش‌های مهم خبرنگاری ورزشی محسوب می‌شود (۶)؛ به عبارت دیگر گزارشگری، فعالیتی آگاهانه در ارائه تعریف و بیان آن چیزی است که در یک رخداد یا مسابقه ورزشی رخ

مطالب را صریح و به زبان نوشتاری قابل فهم بنویسد و موقعیت های پیچیده را به زبانی شیوا توضیح دهند. شم بویایی خوبی برای کشف حقایق داشته باشند. همچنین در کار با سبک ها و تجهیزات فنی قدیمی و حتی مدرن راحت باشد و از توانایی هایی چون نوشتار، پردازش دیسک، گردآوری و ضبط منابع، دسترسی به پل های ارتباطی و راهبری مصاحبه های رادیویی برخوردار و در نهایت دارای انعطاف پذیری، صلاحیت فنی و تکنیکی نیز باشد (۹). در تحقیقی مبنی بر ویژگی های خبرنگار خوب نشان داده شد که خبرنگار رادیو و تلویزیونی باید از مهارت های حرفه ای مانند نگارش و روایتگری در حد عالی، صفاتی چون کنجکاوی، شور و اشتیاق و شهامت و برخی ویژگی های جسمانی چون صدای خوب و توانایی طبیعی صحبت کردن در میکروفون برخوردار باشد (۱۰). آجرلو (۱۳۹۵) در تحقیق خود به بررسی ویژگی های مطلوب خبرنگار قرآنی پرداخت. یافته های این پژوهش نشان می دهد که حق جویی، اخلاص، اقتدار و شجاعت، امانتداری، پایبندی به مناسک شرعی، تحرک و توانایی جسمی، تحلیگری و درک بالا، تسلط و مدیریت بحران، توجه به خودسازی، تیزبینی و نکته سنجی، آرامشگری و امیدبخشی، صبر و استقامت، سرعت عمل، حق گوئی، صداقت و راست گوئی، ولایت مداری، عفت و پاکدامنی، خودشناسی، متانت، عدالت و انصاف، استکبارستیزی، پرسشگری و مطالبه گری، مهرورزی، رفتار و روابط اجتماعی محترمانه، شناخت مردم و جامعه، مسئولیت پذیری، مهارت بالا در ارتباطگری، خیرخواهی، مخاطب شناسی، قدرت نگارش، خلاقیت، داشتن اطلاعات وسیع، ساده نویسی و گزیده گوئی، تخصص و تسلط در حوزه مربوطه و قدرت بیان از ویژگی های مطلوب یک خبرنگار با رویکرد قرآنی است (۱۱). گرینود^۱ (۱۹۵۷) و ویلنسکی^۲ (۱۹۶۴) به نقل از وانگ^۳ (۲۰۱۴) در تحقیق خود شاخص های دانش حرفه ای، استقلال حرفه ای، خودمراقبتی حرفه ای و اخلاق حرفه ای را به عنوان عوامل موثر بر روزنامه نگاری حرفه ای دانسته اند (۱۲). جان و همکاران^۴ (۲۰۱۳) به تحقیقی در رابطه با نگرش روزنامه نگاران ورزشی نسبت به توسعه مهارت های رسانه الکترونیکی پرداختند که با روش کیفی و مصاحبه از ۱۸ نفر نشان دادند که شاخص های موثر در این رابطه شامل فاکتورهای نگرش، مهارت، آموزش و انتقاد بوده است (۱۳). هالپرن و نگر و اوونز^۵ (۲۰۱۲) در تحقیق خود دریافتند که مهارت هایی از قبیل تجارب

می دهد و گزارشگر با دادن معنی و مفهوم نظری به روایت خویش، آن را به صورت زنده (همزمان با وقوع رخداد) یا ضبطی (تولید و سپس پخش آن در یک زمان دیگر) بازتاب می دهد؛ بنابراین گزارشگران و خبرنگاران ورزشی سهم مهمی در توسعه ورزش ها و بالابردن سطح آگاهی و هیجانانگیز رویدادهای ورزشی بین مخاطبین دارند. به طوری که گزارشگری ورزشی از موضوعات مورد علاقه بسیاری از جوانان است که روز به روز بر خیل مشتاقان این حوزه افزوده می شود. ظهور شبکه های اجتماعی و ایجاد شرایطی برای اقدام به گزارش با صدا و لہجه و زبان های مختلف توسط افراد گوناگون، زمینه تجربه این فن را گسترده کرده است. در نتیجه گزارشگر باید با رویداد و رشته مربوطه آشنا بوده و بتواند اتفاقات درون رویداد را با کلمات و جملات قابل درک و حامل هیجانانگیز واقعی بیان کند (۷). با توجه به مباحث ذکر شده امروزه اخبار به نیازی ضروری برای همه تبدیل شده است. اطلاعات و اخباری که رسانه ها به مردم ارائه می کنند، در اندیشه و احساسات و نیز در سبک و شیوه زندگی آنها مؤثر است. خبرنگاران که بدنه اصلی رسانه ها را تشکیل می دهند از میان هزاران رویداد کوچک و بزرگی که هر شبانه روز در سراسر دنیا روی می دهد دست به انتخاب می زنند. آنچه تحت عنوان خبر از رسانه پخش می شود، در اصل حاصل انتخاب ها و تصمیم گیری های آنهاست و از آنجاکه هر گزینشی نیاز به معیار دارد (۸). در نتیجه یک خبرنگار ورزشی نیز به چندین ویژگی و معیار نیاز دارد که باید شناسایی شود. هر چند تحقیق و پژوهش هایی که به طور مشخص به بررسی و شناسایی ویژگی ها و معیارهای موفقیت یک خبرنگار و یا گزارشگر ورزشی بپردازد اصلا یافت نشده است. با این حال تحقیقاتی در حیطه های دیگر خبرنگاری انجام شده است که در زیر به آن اشاره شده است.

در این راستا حاجی اسماعیلی (۱۳۹۴) در تحقیق خود شاخص های وثاقت، تخصص را به عنوان شاخص های اخلاقی خبرنگار بیان نموده است (۸). وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۱۳۹۵) مهم ترین ویژگی های خبرنگار را داشتن عشق و علاقه و قریحه خبرنگاری دانست و بیان نمود که خبرنگار خوب، خبرنگاری است که دارای ویژگی هایی چون ذوق و استعداد، سرعت، حق طلبی باشد (۶). خبرنگاران باید بتوانند مهارت های مرسوم گزارشگری را با مهارت های جدیدتر تلفیق کنند و بتوانند

4 John et al
5 Halpern Wenger & Owens

1 Greenwood
2 Wilensky
3 Wang

روش شناسی پژوهش

هدف از انجام این پژوهش شناسایی عوامل و معیارهای کلیدی و موثر در خبرنگاری و گزارشگری ورزشی بوده است. روش تحقیق حاضر از نوع کیفی بوده که بر اساس نظریه داده بنیاد به تحلیل این معیارها پرداخته شده است. نظریه پردازی داده بنیاد نوعی روش کیفی است که هدف آن شناخت و درک تجارب افراد از رویدادها و وقایع در بستری خاص است. تا زمانی که از داده ها مفهوم جدیدی برون داد نکند، فرایند اشباع نظری ادامه می یابد. نظریه تنها زمانی معتبر است که پژوهشگر به نقطه اشباع رسیده باشد. این مستلزم مطالعه میدانی تا زمانی است که هیچ گواه و مدرک جدیدی از داده ها حاصل نشود. به بیان دیگر، واری کامل داده ها انجام شده باشد. اشباع نظری در فرایند نمونه گیری نظری رخ می دهد. نمونه گیری نظری در نظریه پردازی داده بنیاد عبارت است از فرایند گردآوری داده ها برای خلق نظریه تا به موجب آن تحلیلگر، داده های را گردآوری، کدبندی و تحلیل کند و تصمیم بگیرد چه داده هایی را گردآوری کرده و آنها را از کجا پیدا کند تا همزمان با تکوین نظریه، آن را توسعه دهد. این فرایند گردآوری داده ها با نظریه نوظهور کنترل می شود. نقطه اشباع نظری که در آخرین مرحله کدگذاری نظریه پردازی داده بنیاد، یعنی کدگذاری انتخابی رخ می دهد، تبیین کننده نظریه پردازی داده بنیاد است. کدگذاری انتخابی شامل یکی از کدهای محوری به مثابه مفهوم اصلی برای محقق است. بر اساس این کد محوری، اهداف و ایده های محقق جست وجو می شود. روند کدگذاری باز، محوری و انتخابی سبب می شود دلایل و شواهد اعتبار تحقیق روشن شود. اشباع نظری، بیان کننده پایایی روش تحقیق نظریه پردازی داده بنیاد است؛ زیرا نقطه اشباع نظری به تکرار داده های تحقیق می پردازد و این تکرار داده ها و نتایج آن در روش شناسی، پایایی روش تحقیق را نشان می دهد. در پژوهش حاضر ۳۹ مصاحبه اجرا شد و با توجه به اینکه بعد از آن هیچ مفهوم و طبقه جدیدی از داده های مصاحبه ها به دست نیامد، اشباع نظری حاصل شد. با استفاده از مصاحبه های کیفی به جمع آوری داده های مورد نیاز از صاحب نظران آگاه به مقولات مد نظر پژوهش پرداخته شد. مصاحبه با نخبگان حالتی ویژه از مصاحبه است که بر روی دسته ای خاص از مصاحبه شوندگان متمرکز می شود. فرض بر این است که نخبگان از دانش بیشتری برخوردارند و بر اساس تخصص هایی که در زمینه های ذیربط

حرفه ای و مهارت نوشتن از مهارت های مورد علاقه در فرصت های شغلی مورد بررسی (از جمله چاپ و پخش) بوده است (۱۴). موری و همکاران^۱ (۲۰۱۱) در تحقیق خود در بررسی مهارت های خبرنگاران ورزشی به چهار بعد مهارت های گزارش، مهارت های ورزشی، مهارت های ویرایش و مهارت های پخش رسیدند (۱۵). همانطور که نتایج تحقیقات نشان می دهد تحقیقی کامل و جامع در زمینه ورزش و گزارشگری ورزشی انجام نشده است که این ضرورت انجام این تحقیق را دو چندان می کند. به طور کلی ورزش از موضوعات پرجاذبه و مورد علاقه بسیاری از مردم و بویژه نسل جوان است. طی سالهای اخیر جوانان زیادی به این وادی قدم گذاشته اند. بدون آن که آموزش کافی دیده و یا از شناخت و دانش عمیق و دقیقی در این عرصه برخوردار باشند. لذا گزارشگر باید استعداد لازم در توصیف ماجرا و نقد عملکرد تیم ها و تاکتیک ها را داشته باشد. این افراد سعی می کنند تا در رادیو برای مخاطب لحظات را تصویرسازی کنند و در تلویزیون هیجانانگیز و آگاهی مربوط به رویداد را افزایش دهند (۷). بنابراین گزارشگران ورزشی سهم مهمی در توسعه ورزش ها و بالابردن سطح آگاهی و هیجانانگیز رویدادهای ورزشی بین مخاطبین دارند. بسیاری از مردم تصور می کنند که گزارشگری ورزشی یکی از مشاغل زیبا و جذاب است. اما نباید فراموش شود که این شغل علاوه بر ظاهر فریبنده اش، نیاز به مهارتهای خاصی دارد. با توجه به مباحث فوق، اهمیت و رسالت رسانه ها در یک جامعه متمدن، لزوم توجه به خبرنگاران خبرگزاری ها به عنوان ارکان اصلی جمع آوری و ارسال اخبار ورزشی را خاطر نشان می کند. در واقع توجه به این که چه عوامل و ابزارهایی می تواند باعث موفقیت خبرنگاران ورزشی رادیو و تلویزیون برای صرف وقت، انرژی و دقت بیشتر و در نتیجه، ارائه اخبار با کیفیت بالاتر شود بیش از همه می تواند مورد توجه مدیران رادیو و تلویزیون واقع شود تا با شناخت معیارها و ویژگی های خبرنگاران خود، زمینه استفاده خبرنگاران ورزشی را فراهم کنند. خبرنگاران شاغل در رسانه های جمعی در نشان دادن واقیعت ها و مسایل ورزشی و شکل گیری افکار عمومی نقش عمده ای را ایفا می کنند اما هنوز هیچ گونه اقدام جدی و مؤثری در مورد فاکتورها و اجرای معیارها و ویژگی های خبرنگاری ورزشی انجام نگرفته است. در نتیجه این تحقیق با هدف تبیین و شناسایی عوامل کلیدی موفقیت خبرنگاری و گزارشگری ورزشی تدوین شده است.

وارد کار گزارشگری شدید؟ از نظر شما نکات کلیدی برای گزارشگر شدن چیست؟ مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟ توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟ بوده است که برای گردآوری اطلاعات از مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته استفاده شد. داده‌ها با استفاده از روش کدگذاری (کدگذاری باز، محوری و انتخابی) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته‌های تحقیق

فرایند تحلیل اطلاعات در نظریه پردازی داده بنیاد مبتنی بر سه مرحله کدگذاری باز (خلق مفاهیم و مقوله‌های) کدگذاری محوری (شناسایی مقوله محوری) و کدگذاری انتخابی (خلق نظریه) است که در ادامه نحوه شکل‌گیری مقوله‌های حاصل از مفاهیم شرح داده می‌شود. ابتدا کدگذاری باز و نحوه کدگذاری مصاحبه‌ها تشریح می‌شود و پس از آن به نحوه شکل‌گیری مفاهیم و مقوله‌ها پرداخته خواهد شد.

مرحله اول: کدگذاری باز

در این مرحله با توجه به پاسخ متخصصین گزارشگران ورزشی، نکات جزئی در جدول زیر بر اساس سؤالات مطرح شده بیان شده است.

پژوهش دارند، مورد مصاحبه قرار می‌گیرند. از سوی دیگر روش پژوهش حاضر ایجاب می‌نمود، مصاحبه با نخبگان از نوع مصاحبه‌های کیفی باشد. مصاحبه کیفی نوعی متفاوت از مصاحبه است که در تحقیقات کیفی کاربرد فراوان دارد. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه گزارشگران ورزشی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران بوده است. نمونه برداری به صورت نظری و به تعداد ۳۹ نفر بود که با استفاده از روش‌های غیر احتمالی قضاوتی و گلوله برفی انجام شد. بدین ترتیب که ابتدا با توجه به شناخت محقق و در نظر گرفتن اهداف پژوهش، از خبرگان (گزارشگران) منتخبی که شایستگی پاسخ به سؤال‌های مطرح شده را داشتند، مصاحبه به عمل آمد و سپس آنها گزارشگران دیگری را معرفی کردند تا نمونه‌گیری ادامه یابد.

در بخش اول فرآیند جمع‌آوری داده‌ها به منظور شناخت مبانی نظری و ادبیات پیشینه‌ی موضوع، با استفاده از روش‌های کتابخانه‌ای شامل بررسی کتب، نشریات، مجلات، مقالات علمی معتبر داخلی و خارجی و شبکه جهانی اینترنت اطلاعات مورد نیاز گردآوری شد. در بخش دوم به منظور دستیابی به نتایج از فرم محتوی سؤالات باز استفاده شد و شامل چهار سوال باز بود که در آن پرسش‌شوندگان، نظرات خود را در مورد سؤالات مربوطه ارائه نمودند. به طور کلی سؤالات تحقیق شامل از کی و چگونه

جدول ۱: کدگذاری باز

سؤال اول: از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید
با توجه به کنجکاوای خود و پیگیری خود به دعوت یکی از مسئولان وقت ورزش تلویزیون با پیشنهاد دوستان به دلیل علاقه بیش از حد و توصیه یکی از هنرمندان و پیشکسوتان رادیو (مرحوم حیدر صارمی) کار گزارشگری در رادیو را آغاز کردم. البته بعد از ۵ مرحله آزمون دادن! فعالیت‌های هنری در دبیرستان و سپس رادیو از سال ۱۳۴۵ و از نهم آذرماه وارد تلویزیون شدم از سال ۱۳۵۴ در رادیو اردبیل کار را شروع کردم علاقه به کار گزارشگری از طریق رادیو و صدای استاد بهمنش بازمی‌گردد. انجام گزارش مسابقات مدارس شروع کارم بود از سال ۱۳۷۵ در رادیو تهران با گزارش مسابقات لیگ قهرمانان آسیا (با عنوان جام قهرمانی باشگاه‌ها در آن زمان) کار گزارشگری را شروع کردم. از حدود سال ۱۳۵۱ در زمان دانشجویی در دانشگاه شیراز، بسیار تصادفی جذب رادیو و سپس تلویزیون شیراز و کار گزارشگری ورزشی شدم. مشهد گزارشگر کشتی نداشت و به‌طور اتفاقی از مشهد کار خود را آغاز کردم. یکی از دوستان که سابقه گویندگی داشتند از من خواستند که آزمون گزارش بدهم که خوشبختانه موفقیت‌آمیز بود. از تاریخ تأسیس شبکه سه سیما و قبول شدنم در سه دقیقه اتفاق افتاد، یعنی با سه دقیقه آزمون گزارش بازی منچستر - لیورپول.

از سال ۱۳۷۴ بعد از آزمون‌های متوالی، وارد کار گزارشگری شدم. از سال ۱۳۷۲ با برنامه سرزمین من شبکه سراسری وارد شدم. از سال ۱۳۶۳ روزنامه‌نگاری را به‌طور حرفه‌ای از مجله دنیای ورزش شروع کردم. در سال ۱۳۷۶ گروه ورزش شبکه سه آزمون گزارشگری در رشته‌های مختلف را اعلام کرد و بنده در رشته تخصصی‌ام یعنی والیبال آزمون دادم که به لطف خدا موردقبول واقع شد. در سال ۱۳۵۶ به استخدام رادیو و تلویزیون درآمدم. به‌واسطه علاقه و عشق وافر به حرفه خبرنگاری و گزارشگری ورزشی بود و در همان آزمون اول آقای محمد جهانی در رادیو تهران، پذیرفته شدم. از سال ۱۳۸۹ فعالیت در زمینه گزارشگری رشته بسکتبال را آغاز کرده‌ام. از بهمن‌ماه ۱۳۶۹ به سبب علاقه وافر که به امر گزارشگری ورزش، به‌ویژه فوتبال داشتم، پس از قبول شدن در آزمون گویندگی و گزارشگری به‌عنوان گوینده-گزارشگر ورزش همکاری‌ام را با مرکز گیلان آغاز کردم. از سال ۱۳۸۰ به‌عنوان گزارشگر رقابت‌های کشتی، کار خود را در مرکز مازندران آغاز کردم. معلم پرورشی دبیرستان، پیشنهاد آزمون و آزمون گویندگی در رادیو را مطرح کرد. از سال ۱۳۸۲ در رادیو مازندران کار گزارشگری را آغاز کردم. در سال ۱۳۷۳ با توصیه اکید چند تن از دوستان که با برخورداری از صدای مناسب به رادیو مراجعه کنید؛ این کار را کردم. به‌صورت کاملاً اتفاقی. با توجه به فعالیت در رشته ورزشی فوتبال از همان بدو فعالیت به‌عنوان گزارشگر فوتبال شروع به کار کردم. از سال ۸۰ چندین بار به‌عنوان مهمان در تلویزیون و رادیو در برنامه‌های زنده حضور داشتم. از سال ۱۳۷۷ در مرکز کرمان شروع به فعالیت نمودم. در کنار جناب آقای هادی عامل که گزارش کشتی پهلوانی را به عهده داشت و نیاز صداوسیما به کارشناس تخصصی ورزش باستانی. از اواخر سال ۷۹ به پیشنهاد یکی از بزرگان برای آزمون به رادیو رفتم. به خاطر علاقه زیاد به این حرفه و پتانسیلی که در خود دیدم از شهریور ۱۳۸۵ وارد تلویزیون استان کرمان شدم. از سال ۱۳۷۴ با تشخیص و معرفی جناب آقای وحید مرادی وارد شبکه ۲ سیما شدم. از سال ۱۳۸۶ وارد کار گزارشگری شدم. روزنامه‌نگاری و کار رسانه را از سال ۱۳۷۹ در مؤسسه «گل‌آقا» آغاز کردم. از سال ۱۳۷۰ همکاری خود را با سازمان صداوسیما و از رادیو تهران به‌عنوان کارشناس و گزارشگر آغاز کردم. از سال ۱۳۶۲ وارد صداوسیما شدم و ابتدا به‌عنوان کارمند خبر در واحد مرکزی خبر به فعالیت خبری پرداختم. در دوره کارشناسی ریاضی در اردبیل با پیگیری‌های فراوان و در سال دوم دانشگاه در سیمای مرکز اردبیل کار گزارشگری فوتبال را آغاز کردم

سؤال دوم: نکات کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن

باریک‌بینی و نکته‌سنجی، تسلط بر چندین زبان خارجی، اطلاع از رویدادهای دنیای ورزش، نداشتن غرور، مطالعه کافی در رشته تخصصی خود دارای کلام و تن صدای دل‌نشین باشد، مورداحترام و اعتماد مخاطب باشد، به احساسات بیننده و شنونده لطمه وارد نکند، از اظهارنظرهای شخصی در رسانه ملی خودداری کند، به فنون و اصول رشته مورد گزارش مسلط باشد، برای تیم‌ها، بازیکنان، کادر فنی و تماشاچیان احترام قائل باشد، حد انصاف را رعایت کند، از سخنان تبعیض‌آمیز و غلوآمیز خودداری کند، در مسابقات ملی احترام ویژه برای پرچم و کشور قائل شود، نقد منصفانه را در زمان مناسب تفسیر، انجام دهد، ضمن داشتن اطلاعات و دانش به‌روز، اخلاق مدار باشد، از منابع و مأخذهای موثق و باصلاحیت استفاده کند. برخورداری از صدای رسا و خوب، داشتن اطلاعات کامل از رشته‌ای که باید گزارش شود داشتن ارتباط خوب با مخاطب، داشتن فن بیان، داشتن مقبولیت از سوی مخاطب، داشتن قدرت انتقال صحیح موضوع گزارش، تسلط به زبان رسانه‌ای و گزارش کلیدی‌ترین نکته داشتن صدای مناسب و رادیویی است که متأسفانه اصلاً به این مهم سال‌هاست که توجهی نمی‌شود و اصولاً گزارشگری که فاقد این ویژگی باشد، نباید به این حرفه روی آورد؛ چون شدیداً باعث اذیت و آزار شنونده می‌شود.

علاقه‌مندی و عشق به کار گزارشگری و توجه به این نکته که حرفه گزارشگری به‌تنهایی نمی‌تواند راه‌گذران زندگی باشد، قدرت بیان قوی، آشنایی نسبی با رشته‌ای که گزارش آن را انجام می‌دهد، گزارشگر باید یک یا حداکثر دو رشته ورزشی را گزارش کند. صدایی دل‌نشین و رسا، اطلاعات کافی از ورزش ایران و جهان و رشته‌های مختلف ورزشی داشتن علم و سواد کافی، تسلط نسبی به زبان انگلیسی، داشتن سابقه نسبی ورزشی تفاوت بین گزارشگری، مجری‌گری، مفسری و کارشناسی را رعایت نمی‌کنند، اغلب دیده‌شده که بیشتر اطلاعات می‌دهند تا گزارش و گاهی هم بیش‌از اندازه اسیر احساسات خود می‌شوند.

تحصیلات، مطالعه، صدای خوب، قدرت بیان، برداشت به‌موقع از اتفاقات پیش رو و مهم‌تر از همه عشق و علاقه به این کار است. صدای خوب، تخصص در رشته‌ای که باید گزارش شود. آشنایی به زبان فارسی و یا زبانی که باید به آن زبان گزارش شود. آماده بودن درباره مسابقه‌ای که باید گزارش شود. دندان‌های سالم و تلفظ کامل کلمات آمادگی جسمانی مناسب برای بهره‌گیری از دم و بازدم. علاقه، استعداد، پشتکار، آموزش و الگوبرداری، مطالعه در حوزه موردنظر و کسب دانش فنی در حوزه‌های مربوطه. به‌روز بودن و آگاهی و اطلاعات کافی داشتن از ورزش روز دنیا در هر رشته‌ای که گزارش می‌کند انتقادپذیر بودن، توانایی کافی برای انتقال حس به مخاطب از طریق لحن گزارش، دارا بودن صدایی که مخاطب با آن ارتباط برقرار کند و یا حداقل برای گزارش مناسب باشد و شنونده را آزار ندهد و او را مجبور به بستن صدای رادیو یا تلویزیون نکند! تسلط به اسامی بازیکنان و تا حدودی اطلاعات کارشناسی داشتن جهت تحلیل جریان آبی بازی در مواردی که نیازی به صحبت‌های کارشناس برنامه نیست، بدون غرض و طرفداری گزارش کردن. تمرکز روی بحث فنی گزارش و نه صرفاً آمار و ارقام، برخورداری از حافظه‌ای قوی تا از اطلاعات ذخیره‌شده به‌جا و به‌موقع استفاده کند.

داشتن مطالعه و دانش در مورد سوژه و موضوع در گزارش، داشتن توان سخنوری، احاطه مناسب به زبان فارسی، داشتن شخصیت مستقل و محکم، بدون وابستگی به دست‌اندرکاران، داشتن جرأت بیان هر آنچه شاهدند، بدون غرض‌ورزی عاشق بودن، صداقت داشتن، خدا را در نظر داشتن، مغرور نشدن، به مردم احترام گذاشتن عشق و علاقه، نباید نگاه مادی داشت و عشق و علاقه حرف اول را می‌زند. صدای مناسب و بیان درست، ممارست، مطالعه و تحقیق و به‌روز بودن، استفاده از تجربه پیشکسوتان صدای جذاب و گیرا که زیر نباشد ترجیحاً تا حدودی بم، توانایی تلفظ صحیح حروف و کلمات، آشنایی کامل کلاسیک به زبان مادری، تحصیلات دانشگاهی حداقل لیسانس

آشنایی به زبان انگلیسی، تخصص در رشته ورزشی (مدرک مربی‌گری یا سابقه بازیگری در سطح اول کشور)، حداقل دو سال فقط گزارش بازی‌های ضبط‌شده (در رادیو حداقل شش ماه در کنار گزارشگران شاغل نشستن هنگام پخش مستقیم) داشتن علاقه به این کار، مسلط بودن به رشته ورزشی، صدای قابل‌تحمل! آشنایی با زبان انگلیسی، فن بیان مناسب و تسلط به زبان و ادبیات فارسی

توانمندی فنی، معلومات تخصصی ورزشی، فن‌گویندگی، اعتمادبه‌نفس، علاقه و اشتیاق شغلی اطلاعات کافی، عشق به کار، صداقت در کلام، تسلط بر بیان، شناخت زمان و مکان داشتن علاقه، داشتن استعداد؛ وقتی صحبت از استعداد می‌شود، مراد داشتن صدای مطلوب، فن بیان، لحن مناسب و توان بداهه‌گویی است، آشنا بودن با فنون و مهارت‌های گزارشگری و تجربه و تمرین پیوسته آن‌ها، بهره‌مندی از اطلاعات به‌روز و خوب، در ابتدا تقلید چیز بدی نیست ولی به‌مرور باید سبک خاص خود را داشته باشد، یادگیری پیوسته: اگر گزارشگر در یادگیری و رعایت آن تلاش نکند، خود را متوقف و نابود خواهد کرد.

تسلط کامل به رشته مربوطه از هر نظر مثل شناخت ویژگی‌های رشته، شناخت کامل خانواده رشته موردنظر در ایران و بهترین‌ها در جهان، شناخت مقررات فنی و داوری آن رشته، تسلط به واژه‌های فارسی و قدرت جمله‌بندی صحیح که منظور گزارشگر را مشخص نماید، داشتن مهارت در بیان سریع با جمله‌های کامل کوتاه، به‌طوری‌که از حوادث سریع مسابقه عقب نماند، تسلط بر احساسات خود و پرهیز از جانب‌داری و گزافه‌گویی حتی در رقابت‌های بین ایران و کشورهای و رقبای خارجی، دانستن ارزش هر واژه که باید در جا و زمان خودش استفاده شود و پرهیز از واژه‌های مشابه برای بیان کیفیت رقابت‌های گوناگون. برای نمونه قهرمانی برق‌آسای قهرمان المپیک با همان واژه توصیف نشود که قهرمانی کسل‌کننده یک رقابت استانی یا تیمی و باشگاهی انجام می‌شود.

دارا بودن جنس صدای مناسب برای گزارشگری و توانایی انتقال حس مسابقه به مخاطب داشتن مطالعه کافی درباره رشته‌ای که قرار است گزارش شود، دیدن و شنیدن کار گزارشگران برجسته خارجی به‌منظور آموختن و

بین‌المللی شدن کار، دیدن کلاس‌های آموزشی ویژه کار گزارشگری، دانستن حداقل یک‌زبان خارجی در حد لزوم تسلط کافی به دستور زبان و داشتن دایره واژگان مناسب، آشنایی با فن بیان، تن صدای مناسب، آشنایی با زبان انگلیسی برای بهره‌گیری از تازه‌ترین خبرهای جهان و دستیابی به منابع خبری بزرگ، صداقت و شهامت در گفتار بی‌طرف بودن اصل اول موفقیت گزارشگر است. گزارشگر باید همیشه به یاد داشته باشد که گزارشگر است نه داور! گزارشگر موفق در عرصه ورزش کسی است که به موقع سکوت کند و به موقع حرف بزند. دانستن زبان خارجی و آشنایی با فضاهای مدرن مجازی و دنیای اینترنت به پیشرفت گزارشگر ورزش کمک شایانی می‌کند. گزارشگر موفق کسی است که اهمیت جایگاه رسانه را بشناسد و برای موفقیت بیشتر خود تلاش و مطالعه کند.

آشنایی با فن روایت، صدای گیرا و مناسب، اطلاعات گسترده، دایره لغات وسیع، از همه مهم‌تر عشق به کار داشتن صدا و لحن مناسب، قدرت کلام، مطالعه مستمر در تقریباً همه زمینه‌های تخصصی و غیرتخصصی مثل شعر و رمان‌های کلاسیک و روز، داشتن ظاهری آراسته، داشتن هوش متوسط رو به بالا، رعایت بهداشت شخصی به خصوص دهان و دندان، اعتماد به نفس و عزت نفس.

فن بیان مناسب، شناخت کامل بازیکنان، تیم‌ها و سابقه آن‌ها، مطالعه و به‌روز بودن

انتقال مناسب هیجان به مخاطب، انتقال کامل اتفاقات مسابقه به مخاطب

بیان: بیان قوی محصول گنجینه واژگانی غنی است، صدا: صدای مناسب محصول حنجره‌ای طبیعی است، حضور ذهن: حضور ذهن محصول قدرت تداعی و دقت است، شناخت از موضوع: شناخت از هر موضوع با جست‌وجو و پژوهش حاصل می‌شود، بی‌طرفی: محصول نگاهی جامع‌الاطراف به موضوع است.

استفاده از لحن، استفاده از سکوت، استفاده از صداها، محیطی، تنوع و هیجان، داشتن اطلاعات کافی در حوزه ورزش به‌ویژه ورزش مرتبط.

تماشای مداوم مسابقات لیگ‌های فوتبال مختلف، مطالعه تخصصی رشته مربوطه، کسب اطلاعات بروز، بهره‌مند بودن از شخصیت حرفه‌ای مربوطه، برخورداری از اطلاعات فنی

داشتن تخصص کافی از رشته ورزشی، اعتماد به نفس در سخن گفتن، در اختیار داشتن اطلاعات از پیشینه رشته ورزشی، برقراری ارتباط با شنونده و بیننده، جرأت عذرخواهی از شنونده یا بیننده در صورت بروز اشتباه در اجرا

احاطه به مسائل روز دنیا در عرصه‌های اجتماعی، سیاسی، هنری و ورزشی، دارا بودن توان لازم از جمله صدای مناسب و شناخت کافی از رشته‌ای که گزارش می‌کند، عدم گرایش به یکی از تیم‌ها حتی تیم ملی یا باشگاه موردعلاقه گزارشگر در حین گزارش، پرداختن به آنچه مردم می‌بینند و پرهیز از عنوان کردن بیش‌ازحد حواشی مسابقه، خودداری از ورود بیش‌ازحد به مسائل فنی یا داور مسابقه تسلط فنی، تلفظ صحیح کلمات، بیان شیوا، سرعت عمل در به زبان آوردن مشاهدات، قدرت تشریح و تحلیل.

داشتن جنس صدای ورزشی، پراثری، گرم و جذاب که شنونده از شنیدن صدای گزارشگر ورزشی به یاد مباحث ورزشی بیافتد و پویایی و حرکت در جنس صدای فرد گزارشگر محسوس باشد.

داشتن اطلاعات به‌روز و سواد ورزشی خوب، برای گزارشگر ورزشی الزام است، یک گزارشگر ورزشی بایستی سوژه یاب خوبی باشد و در ادامه کار، طراح خوبی برای سؤالاتش باشد، یک گزارشگر ورزشی بایستی ایده پرداز و خلاق باشد با توجه به موضوعات ورزشی روز و رویدادهای مهم ورزشی که رخ می‌دهد، داشتن پوششی مناسب و ظاهری آراسته ورزشی در چارچوب ضوابط سازمانی.

شناخت از توانایی خویش، باید عاشق این راه بود نه کاسب! تحصیلات مرتبط با ورزش

ارتباطات خوب و استفاده از تجربیات افراد نخبه، تلاش و توکل و تداوم

توانایی تصویرسازی ذهنی مجدد از یک رویداد ورزشی و قابلیت تبدیل سریع آن به جملات روان، تسلط به قوانین مقررات و شرایط خاص هر رشته ورزشی، ترجیحاً خود ورزشکار آن رشته بوده باشد، توجه به بازخوردهای مخاطبین و اصلاح اصولی جهت بهبود گزارش، مطالعه و استفاده از بخش مفید و قابل استفاده بروز تجربیات پیشکسوتان.

داشتن صدای خوب، فن بیان، داشتن سبک و اصطلاحات منحصر به فرد، آشنایی کامل و دقیق به قوانین بازی و داور، تسلط به تاریخچه رشته ورزشی

نکات کلیدی برای گزارشگر شدن این است که گزارشگر تا می‌تواند بخواند و بخواند؛ تا می‌تواند ببیند و ببیند؛ و تا می‌تواند خوب بشنود و خوب بشنود و خوب بشنود.

نظم و انضباط و وقت گذاشتن در حوزه کاری مربوطه، آگاهی و شناخت کامل نسبت به گذشته، حال و موجودیت رشته مورد گزارش،

آشنایی کامل با مقررات و قوانین، قدرت بیان، عشق، علاقه‌مندی و پشتکار بدون عقب‌نشینی و سرد شدن، مقاومت در برابر سختی‌ها و صبور بودن مقابل نامالایمات و تبعیض‌ها

آشنایی با اصول و قواعد خبرنگاری و گزارش، تسلط بر اصول فن بیان و قدرت تصویرسازی (بالاًخص در گزارشگری رادیویی)، استفاده از زبان رسانه و به‌کارگیری کلمات و لغات مناسب در گزارش (استخدام صحیح کلمات)، خودداری از گزاره‌گویی و پرداختن به موضوع گزارش و تنظیم مناسب زمان انتقال حواشی موردنیاز و علاقه مخاطب، تعهد و رعایت اصول بی‌طرفی در گزارش

مهم‌ترین نکته این است که به فکر «دیده شدن» نباشد. دارای بیان خوب و واضح در کلمات باشد و واژه‌سازی نکند و کم‌ترین استفاده از واژه‌های مصطلح غلط را داشته باشد.

در رادیو باید از پرداختن به حاشیه‌ها پرهیز کند. گزارش باید فقط به متن بازی بپردازد و در صورت نیاز می‌توان به شنونده اطلاعات داد؛ البته نه حاشیه‌ای بلکه مطلبی که درک شنونده از فوتبال را بالا ببرد. به‌صورت مداوم در حال مطالعه و یادگیری درباره فوتبال و گزارشگری باشد، صدایش را مدام بشنود و به رفع ضعف‌ها بپردازد. تحلیل داشته باشد، کمی فردیت داشته باشد، او را با یک استیل بشناسند. از تقلید و مانند دیگران بودن پرهیزد.

سؤال سوم: مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید

غرور گزارشگران

تقلید از دیگر گزارشگران به‌جای استفاده از صدا و الگوی خودشان و در مواردی به‌روز نبودن اطلاعات عمومی و تخصصی آن‌ها

نداشتن صدای مناسب که باعث اذیت و آزار شنونده می‌شود و در بعضی رشته‌ها گزارشگر توان اینکه شنونده را در فضای مسابقه قرار دهد را ندارد.

بیشتر به حاشیه می‌پردازند تا به وقایعی که اتفاق می‌افتد و این مسئله شنونده و بیننده را نه‌تنها عصبانی می‌کند، بلکه از روند مسابقه دور می‌سازد.

غرور بیجا، حاشیه پردازی، دادن هیجان کاذب و طرفداری محرز از تیم موردعلاقه، عدم آشنایی لازم از قوانین و مقررات رشته و بازیکنان در ورزش‌های جمعی به‌طوری که گاهی در مسابقات فوتبال از ۲۲ بازیکن بیشتر از ده دوازده نام‌برده نمی‌شود.

خیلی‌ها بدون کسب اطلاعات لازم بدون رنج و زحمت به دنبال موفقیت یک‌شبه در این حوزه هستند.

نکته مثبت: داشتن اطلاعات کافی برخی از آن‌ها از فوتبال روز دنیا، منفی: از بین رفتن ملاک خاص بودن صدا و یا نحوه گزارش

اصرار در آراء نظرات شخصی و دوری از بیان آنچه در حال وقوع است (البته در موقعیت‌های ویژه). تعریف‌های بی‌جهت و اغراق‌های گزارش خراب کنی که اعصاب مخاطب را به هم می‌ریزد.

بعضی از گزارشگران خودشان نیستند و از دیگران تقلید می‌کنند. تقلید از صدا و اوا و تکه کلام دیگران آزردهنده است و در گزارش‌های رادیویی گاهی فراموش می‌کنیم که مخاطب شنونده است و از جزئیات به‌راحتی می‌گذریم.

برخی گزارشگران فعلی خصوصاً در فوتبال شرایط مورد اشاره را ندارند و کارشان را به‌درستی بلد نیستند.

عدم علاقه به این کار، ندانستن زبان انگلیسی و فقدان تسلط لازم به این حرفه!

که الگوپردازی از سایر همکاران بعضاً مشهورتر در گزارشگری بدون توجه به جنس صدا و ویژگی‌های رفتاری افراد مورد اشاره

قابلیت‌های خود را نادیده می‌گیرند... نکته بعدی در ارتباط با تلفظ اسامی بازیکنان بدون توجه به ملیت و زبان رسمی آن‌هاست؛ به‌نحوی که معمولاً نام اکثر بازیکنان با تلفظ انگلیسی بیان می‌شود.

تقلید کور کورانه، نداشتن اطلاعات کافی، افراط و تفریط، خود دانشمند پنداری

بی‌توجهی به اخلاق و ادب حرفه‌ای و نداشتن سواد کافی در زمینه ورزش و رسانه.

مهم‌ترین نقد به تعدادی از گزارشگران فعلی نداشتن مهارت‌های فوق و شروع بدون آموزش گزارشگری است.

مهم‌ترین نقد به برخی گزارشگران فعلی، نداشتن صدای مناسب و اطلاعات کافی، تحلیل یک مسابقه و پرداختن بیش‌ازحد به حواشی کم‌سوادی و ضعف در ادبیات گفتاری.

بیان آمارهای خسته‌کننده و حاشیه‌ای که گزارش را از متن به حاشیه می‌برد، از جمله مواردی است که به تأثیرگذاری و صلابت گزارش‌های ورزشی ضربه می‌زند.

گاهی استفاده از لغات و تعبیراتی که بیشتر در کوچه و بازار استفاده می‌شود و بعضاً در فضای مجازی که در درازمدت و استفاده مکرر در ادبیات شاعران رسانه‌ای‌الخصوص گزارشگران، تیشه به ریشه زبان فارسی خواهد زد.

ندانستن یا نداشتن تسلط کامل به زبان‌های خارجی.

تقلید از دیگران، یک طرفه گزارش کردن.
 فقر واژگان و نداشتن نگاهی همه‌جانبه به موضوع گزارش.
 کمتر مطالعه دارند و خیلی‌ها جیغ می‌کشند یا تقلید می‌کنند.
 متأسفانه گزارشگران فعلی از اطلاعات فنی و محتوایی خوبی برخوردار نیستند.
 عدم رعایت احترام به مخاطب و ورزشکاران یا مربیان که فعالیت آن‌ها گزارش می‌شود.
 اشباع‌شده و هیجان، حس و حال لازم را به مخاطب منتقل نمی‌کنند و گرایش به یکی از تیم‌ها نیز کاملاً در گرایش آن‌ها مشهود است.
 عدم تسلط فنی کافی و جانب‌داری عمدی یا احساسی.
 برای گزارشگر شدن ابتدا باید عاشق بود، در هر رشته‌ای تفاوت ندارد، باید گزارش سایرین رو شنید تا نقاط ضعف و قوت را پیدا کرد، آشنایی به زبان انگلیسی برای ورود به سایت‌های مرجع و کسب اطلاعات روز مهم است، شنیدن گزارش‌های خود در جهت رفع ایرادات
 گزارشگران ما به‌جای شرح وقایع مسابقات به موارد حاشیه‌ای می‌پردازند.
 عدم ایجاد تنوع در نحوه گزارش و تکراری شدن صداها.
 تسلط به قوانین مقررات و شرایط خاص هر رشته ورزشی.
 کیفیت کارشان رو بالا ببرند تا خودشان رو به شکل همدیگر در بیارند.
 وحدت رویه در تلفظ برخی اسامی و اصطلاحات وجود ندارد.
 عدم تلاش برای کسب تخصص، سواد و بالا بردن هر روزه کیفیت است.
 به‌جای گزارش مسابقه، به توصیف مسابقه یا بازیکنان پرداخته می‌شود. گاهی در مقام مربی و ورزشکار، گزارش‌ها جنبه راهنمایی و کوچ کردن پیدا می‌کنند.
 احساسی شدن در حین گزارش.
 متأسفانه استاندارد گزارشگری بسیار به سطح نازلی رسیده است.

سؤال چهارم: توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند

از داشتن صدای رسا و جذاب خود مطمئن شوند و دوره‌های آموزشی تخصصی گزارشگری و فن بیان را طی کنند و با مطالعه به افزایش سطح اطلاعات عمومی و تخصصی خود بپردازند.
 توصیه حقیق به کسانی که علاقه‌مند به این حرفه پول‌ساز هستند! این است که گزارشگری را برای گذران امورات زندگی انتخاب نکنند و تنها خود را عاشق و گزارشگری را معشوقه خود بدانند و عاشقانه عشق خود را دوست داشته باشند.
 قبل از ورود به این حرفه با اهل فن و پیشکسوتان وارد مذاکره شوند که آیا برای این مسئله مستعد هستند یا نه. دوم اینکه مطالعه قوی داشته باشند. سوم اینکه جانب عدالت و بی‌طرفی را رعایت کنند؛ نهایتاً اینکه اسیر غرور نشوند و توجه داشته باشند چه وظیفه خطیری بر عهده آن‌هاست.
 حتماً عشق به این کار داشته باشند و از این طریق دنبال مسائل مالی نباشند. برخورداری از صدای خوب، تحصیلات بالا و داشتن مطالعه در مورد کار گزارشگری از مسائل مهمی است که یک گزارشگر خوب باید به آن توجه کند.
 عشق و علاقه، مطالعه کافی، پرهیز از حضور به‌خاطر مادیات، صدای قابل قبول، آشنایی با رشته یا رشته‌های ورزشی و زبان‌های خارجی توصیه می‌کنم دوستان جوان با مطالعه و آگاهانه قدم در این عرصه بگذارند و برای نیل به موفقیت تذکرات دلسوزانه پیشکسوتان را سرلوحه کارشان قرار دهند و صداقت در گفتار را فراموش نکنند.
 باسواد رسانه‌ای و گذراندن دوره‌های دانشگاهی وارد این حرفه شوند.
 هر چه مستقل‌تر، صادق‌تر و بدون وابستگی عمل کنیم، بیشتر مقبول جامعه خواهیم بود.
 به خاطر خدمت به مردم گزارشگر شوند. اگر گزارشگری را پلی برای اهداف دیگری مثل شهرت و پول انتخاب کنند، موفق نخواهند شد.

با عشق و علاقه پا به این حرفه بگذارند، علاقه و اطلاعات ورزشی لازم و ملزوم یکدیگرند و داشتن فقط یکی از این دو کافی نیست، تمرین زیاد و پیگیری اخبار و رویدادهای ورزشی لازم است. باید زبان انگلیسی بدانند. حتماً کلاس‌های گزارشگری را بگذرانند و از نقد دیگران نهراسند و ناراحت و سرخورده نشوند و درصدد رفع معایب برآیند. داشتن یک دوست مخاطب نابینا برای گزارشگران رادیو،

که بهترین و بیشترین کمک را جهت یک گزارش تمام رادیویی به شما خواهد داشت. توصیه کاملاً مشخص است؛ اگر شرایط مورد اشاره را ندارند، دنبال شغل دیگری باشند. به عنوان عشق و علاقه به این کار نگاه کنند. لازمه موفقیت در هر کاری عشق و علاقه به آن کار است، ضمن آنکه واقع‌بینی و عدم خودفریبی راهکاری مناسب برای آغاز هر کار و شغلی است. مطالعه، تحقیق، شجاعت، صداقت و وابسته نشدن اگر به درستی فکر می‌کنند مایه گزارشگری را دارند، با عشق و علاقه باشند و سعی کنند دامنه تحمل خود را بالا ببرند و قبل از اینکه شروع به گزارشگری نمایند، شنونده خوبی باشند. داشتن عشق به این حرفه، دارا بودن صدای خوب، دیدن کلاس‌های آموزشی ویژه این کار مطالعه و مطالعه، الگو گرفتن (و نه تقلید) از گزارشگران خوب داخلی و خارجی، دانستن حداقل یک زبان خارجی، تمرین به اندازه کافی و... جمله‌ها و عبارتهای کلیشه‌ای را از ذهن پاک کنند و نگاه و برداشت خود از آنچه می‌بینند را با درست‌ترین و شیواترین واژه‌ها به زبان بیاورند. درس بخوانند و شغل اصلی دیگری را برگزینند و در کنار آن شغل به گزارشگری هم بپردازند. عاشق کار باشید، مطالعه در زمینه‌های مختلف را فراموش نکنید و دچار لغزش نشوید که خداوند متعال ناظر بر کار ماست. علاوه بر خواندن و نوشتن یک گزارشگر خوب باید توانایی کار با ابزارهای مختلف و اپلیکیشن‌های گوناگون برای تهیه عکس و فیلم ... را هم داشته باشد. مطالعه، آموختن زبان انگلیسی، گوش دادن زیاد به گزارش گزارشگران، شناخت و کسب اطاعات از رشته ورزشی و به روز بودن. عاشق بودن. این کار را به عنوان سرگرمی نبینند. در گزارش به دنبال مطرح کردن خود نباشند و سعی کنند رویداد را همان گونه که هست گزارش کنند نه با تحریف واقعیت و به کارگیری غلط‌های مصطلح. تلاش در تسلط به زبان انگلیسی، کار با اینترنت و تمرین زیاد با گزارش کردن به تنهایی. داشتن صدا و لهجه مناسب و نیز توانایی برقراری ارتباط با مخاطب خود. عشق به گزارشگری و علاقه به رشته ورزشی مورد گزارش، شرط لازم برای گزارشگری. شأن و جایگاه تصویر و میکروفون را بدانید و خود را ارزان نفروشید. تکرار می‌کنم، باید عاشق این راه بود نه کاسب! ترجیحاً خود، ورزشکار آن رشته بوده باشد توجه به بازخوردهای مخاطبین و اصلاح اصولی جهت بهبود گزارش مطالعه و استفاده از بخش مفید و قابل استفاده بروز تجربیات پیشکسوتان به خاطر شهرت وارد این کار نشوند. برای شروع کار ابتدا به سراغ اساتید رشته گزارشگری بروند و با آگاهی به نقاط ضعف و قوت خود می‌توانند با تلاش و تمرین اصولی و دانشگاهی تبدیل به یک گزارشگر حرفه‌ای شوند. اگر عاشق کارشان نیستند، شغل دیگری برگزینند تا می‌توانند بخوانند. علاقه‌مندی، آگاهی و وقت گذاشتن بدون توقع مادی و اینکه کار در رسانه باید به عنوان شغل دوم در نظر گرفته باشد. مطالعه بالا و عجول نبودن برای رسیدن به جایگاه خوب.

کدگذاری محوری

بر اساس داده‌های کدگذاری باز، کدگذاری مرحله‌ای بدین طریق انجام شده است.

جدول ۲: کدگذاری محوری – مرحله ی اول

-
- نیاز سازمان صداوسیما
 - معرفی و پیشنهاد دوستان
 - علاقه به گزارشگران ورزشی
 - علاقه به گزارشگری
 - نیاز لحظه‌ای و اتفاقی به گزارشگر
 - آزمون‌های مکرر گزارشگری
 - ابتدا به صورت متخصص و کارشناس ورزشی
-

جدول ۳: کدگذاری محوری – مرحله ی دوم

-
۱. دارا بودن اطلاعات تخصصی، عمومی و ...
 ۲. سابقه‌ی ورزشی
 ۳. ویژگی‌های شخصیتی الگو بودن
 ۴. کلام و لحن دل‌نشین
 ۵. احترام و اعتماد به مخاطب
 ۶. مسلط به ادبیات داخلی و خارجی
 ۷. اخلاق‌مداری
 ۸. داشتن فن بیان و قدرت انتقال صحیح
 ۹. علاقه‌مندی و عشق به کار گزارشگری
 ۱۰. چهره خوب و دندان‌های سالم
 ۱۱. پشتکار
 ۱۲. انتقادپذیر بودن
 ۱۳. تسلط به جریان بازی
 ۱۴. حافظه‌ی قوی
 ۱۵. شخصیت مستقل و محکم
 ۱۶. توانمندی فنی
 ۱۷. تسلط بر احساسات خود و پرهیز از جانب‌داری
 ۱۸. آشنایی با فن روایت
 ۱۹. تنوع و هیجان
 ۲۰. قدرت تشریح و تحلیل، شناخت از توانایی خویش
 ۲۱. بازخوردهای مخاطبین و اصلاح اصولی جهت بهبود گزارش
 ۲۲. نظم و انضباط و وقت گذاشتن در حوزه کاری مربوطه
-

جدول ۴: کدگذاری محوری – مرحله ی سوم

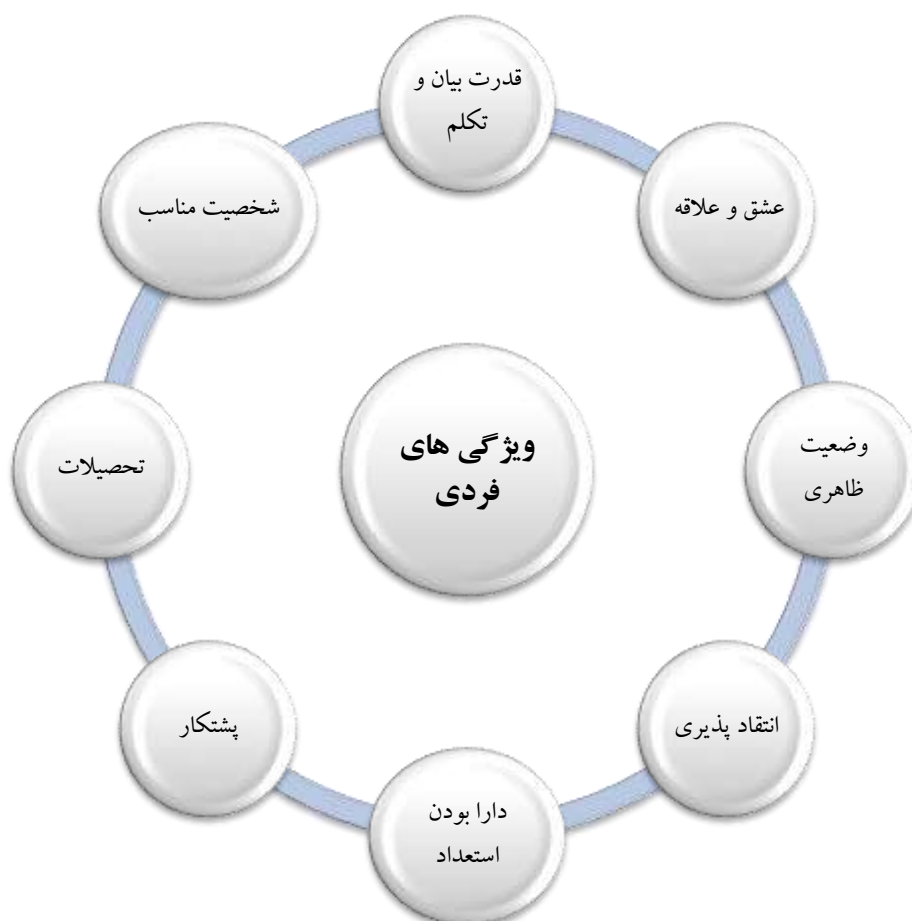
-
۱. مغرور شدن
 ۲. تقلید از صدای دیگر گزارشگران
 ۳. پرداختن به حاشیه‌ها
 ۴. از بین رفتن ملاک خاص بودن صدا و یا نحوه گزارش
 ۵. ابراز نظرات شخصی در گزارش
 ۶. تلفظ اسامی بازیکنان بدون توجه به ملیت و زبان رسمی آن‌ها
 ۷. نداشتن مهارت‌های فوق و شروع بدون آموزش گزارشگری
 ۸. بیان آمارهای خسته‌کننده و حاشیه‌ای
 ۹. یک‌طرفه گزارش کردن
 ۱۰. عدم وجود وحدت رویه در تلفظ برخی اسامی و اصطلاحات
-

جدول ۵: کدگذاری محوری - مرحله‌ی چهارم

۱.	مطالعه و نوشتن زیاد
۲.	گذراندن دوره‌های تخصصی
۳.	به‌عنوان شغل دوم
۴.	مشورت با پیشکسوتان قبل از ورود به این عرصه
۵.	افزایش سواد رسانه‌ای
۶.	تمرین زیاد
۷.	افزایش دامنه تحمل خود
۸.	توانایی کار با ابزارهای مختلف و اپلیکیشن‌های گوناگون برای تهیه عکس و فیلم
۹.	عجول نبودن برای رسیدن به جایگاه خوب

کدگذاری انتخابی

در فرایند مرحله‌ی انتخابی بر اساس کدهای انتخابی دسته‌بندی نهایی انجام گرفته است:

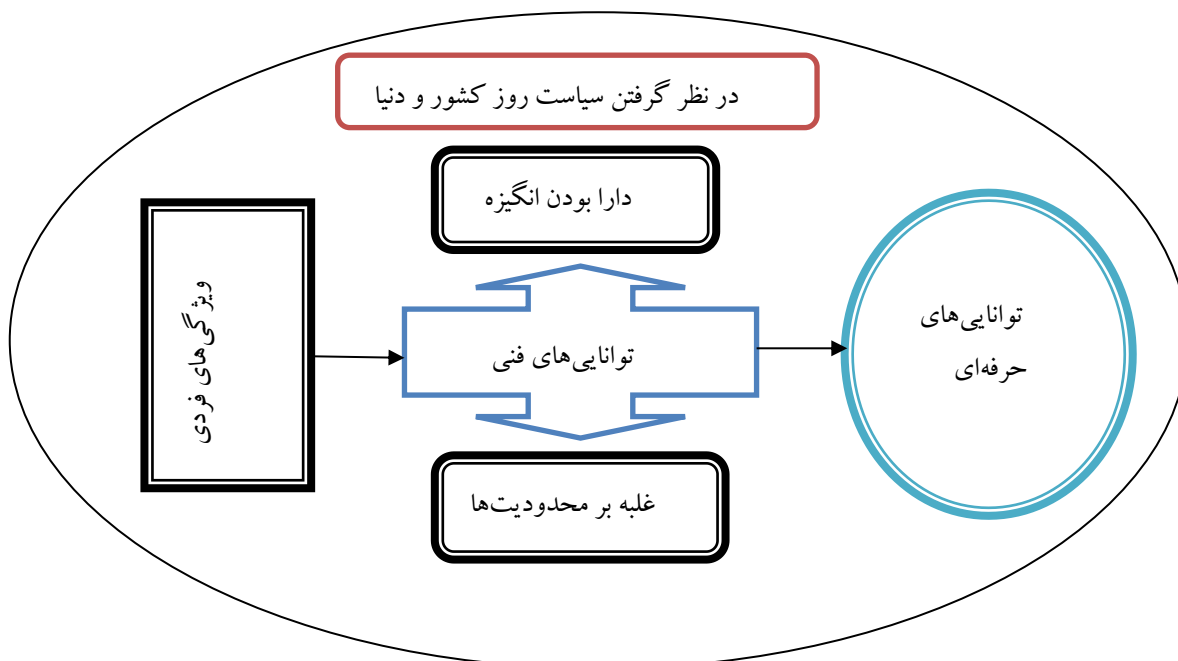
شکل ۱: کدگذاری انتخابی مرحله‌ی ۱ - ویژگی‌های فردی

شکل ۲: کدگذاری انتخابی مرحله ی ۲- توانمندی های فنی

شکل ۳: کدگذاری انتخابی مرحله ی ۳- توانایی های حرفه ای

شکل ۴ : عوامل کلیدی و مؤثر در موفقیت و عدم موفقیت خبرنگاری ورزشی

تدوین شده است. به همین دلیل ابتدا بر اساس مصاحبه کدگذاری باز مهم‌ترین و به عبارتی شاخص‌ها و فاکتورهایی که از دیدگاه آنان به اشباع رسیده بود نگاهشده گردید و در مرحله کدگذاری محوری مورد تحلیل قرار گرفت. از این رو ابتدا نتایج در مرحله کدگذاری محوری نشان داده شد و در مرحله بعدی و کدگذاری انتخابی شاخص‌ها مورد بحث و نتیجه‌گیری قرار گرفته است. بر اساس داده‌های کدگذاری باز، کدگذاری محوری بدین طریق انجام شده است:

سؤال اول: از کی و چگونه وارد حرفه گزارشگری ورزشی شدید؟

بر اساس نتایج به‌دست‌آمده از مصاحبه با گزارشگران ورزشی در اولین گام زمان و چگونگی وارد شدن به حرفه گزارشگری ورزشی گزارشگران مورد بررسی قرار گرفت. جمع‌بندی نتایج بر اساس کدگذاری محوری در مرحله اول نشان داد که نیاز سازمان صداوسیما، معرفی و پیشنهاد دوستان، علاقه به گزارشگران ورزشی، علاقه به گزارشگری، نیاز لحظه‌ای و اتفاقی به گزارشگری، آزمون‌های مکرر گزارشگری و ابتدا به‌صورت متخصص و کارشناس ورزشی به‌عنوان شاخص‌های نهایی شناسایی گردید.

در توضیح شکل باید گفت که برای رسیدن به موفقیت در خبرنگاری ورزشی باید ویژگی‌های فردی افراد را در نظر گرفت تا هر فردی با دارا بودن این ویژگی‌های فردی بتواند در این امر موفق باشد. سپس بعد از دارا بودن از توانایی‌های فنی و دارا بودن دو مؤلفه انگیزه و غلبه بر محدودیت‌ها می‌تواند به توانایی‌های حرفه‌ای رسید. همچنین در این مسیر حتماً باید سیاست‌های سازمان، کشور و بین‌المللی را در این محیط پویای جهانی بشناسد.

بحث و نتیجه‌گیری

خبرنگاران در مجامع و اجلاس‌ها و به‌طور کلی، در محل وقوع رویدادها، چشم و گوش رسانه و نیز چشم و گوش مردم هستند و از طرفی عهده‌دار وظیفه کشف حقایق، انعکاس سریع و صحیح واقعیات و هشدار در مورد رویدادهایی هستند که به منافع ملی، اعتقادات، فرهنگ مردم و ارزش‌های انسانی آسیب می‌رساند و از طرف دیگر، باید با درک موقعیت رسانه، اختیارات، مسئولیت‌ها و وضع رقیبان، به بقای رسانه توجه داشته باشند (۱۶). در این بین خبرنگاران و گزارشگران ورزشی نیز از این امر مستثنا نیستند. در نتیجه این تحقیق باهدف شناسایی عوامل مؤثر بر موفقیت گزارشگری و خبرنگاری ورزشی و ارائه عوامل کلیدی، نقدهای موجود و در نهایت توصیه و پیشنهادهای لازم از دیدگاه خبرنگاران ورزشی در حوزه صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

اپلیکیشن‌های گوناگون برای تهیه عکس و فیلم، عجلول نبودن برای رسیدن به جایگاه خوب به‌عنوان شاخص‌های نهایی انتخاب شدند.

در فرایند مرحله‌ی انتخابی بر اساس کدهای انتخابی دسته‌بندی نهایی انجام گرفته است:

در کدگذاری انتخابی مرحله‌ی اول عامل ویژگی‌های فردی به‌عنوان اولین شاخص انتخابی در فرایند گزارشگری ورزشی شناسایی گردید. این عامل شامل گویه‌های عشق و علاقه، وضعیت ظاهری، انتقادپذیری، دارا بودن استعداد، پشتکار، تحصیلات، شخصیت مناسب، قدرت بیان و تکلم برای گزارشگری ورزشی بوده است. نتایج همسو با یافته‌های آجرلو (۱۳۹۵) (۱۱) می‌باشد که در تحقیق خود به شاخص‌هایی چون صبر و استقامت، صداقت و راست‌گویی، شناخت و به عبارتی ویژگی‌های فردی را از ویژگی‌های مطلوب خبرنگار قرآنی بیان نمود. همچنین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۱۳۹۵) (۶) در یک طرح تحقیقاتی مهم‌ترین ویژگی‌های خبرنگار را داشتن عشق و علاقه و قریحه خبرنگاری بیان نمود که همسو با نتایج این قسمت می‌باشد. با توجه به نتایج کسی که می‌خواهد گزارشگری ورزشی را به‌عنوان حرفه‌ی خود انتخاب کند باید از خصوصیات شخصی و ذاتی و به عبارتی از ویژگی‌های فردی مناسبی برخوردار باشد. به‌طوری‌که از شاخص‌ها و عواملی که موجب گرایش افراد به حرفه پرهیجان خبرنگاری در حیطه ورزش می‌شود می‌توان به ذوق و استعداد در فعالیت‌های رسانه‌ای اشاره نمود. همین ذوق و استعداد می‌تواند باعث روند رو به رشد و موفقیت افراد در حرفه خبرنگاری شود. خبرنگار باید فردی کنجکاو و پیگیر و دارای پشتکار فراوان، شخصیت مناسب بانگیزه‌ای قوی برای یافتن علل و عوامل وقوع رویدادهای ورزشی باشد. چراکه خبرنگاری که به‌سادگی از کنار رویدادها و حوادث ورزشی بگذرد و علاقه‌ای به دانستن علت وقوع آن‌ها نشان ندهد قادر به یافتن سوژه‌های جالب و نو نخواهد بود. به‌طورکلی خبرنگاران در حوزه‌های مختلف خبری باید از حس مسئولیت‌پذیری، تعهد به کار، صداقت و پشتکار، تحصیلات و قدرت تکلم و فن بیان مناسب برخوردار باشند تا با انعکاس اخبار صحیح و آگاهی بخشی در میان اقشار مختلف مردم، مسئولیت و وظیفه خطیر خود را به نحو شایسته به انجام رسانند.

در کدگذاری انتخابی مرحله‌ی دوم عامل توانمندی‌های فنی به‌عنوان دومین شاخص انتخابی در فرایند گزارشگری ورزشی شناسایی گردید. این عامل شامل گویه‌های تسلط به جریان بازی؛

سؤال دوم: نکات کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن چه می‌باشد؟

بر اساس نتایج به‌دست‌آمده از مصاحبه با گزارشگران ورزشی شاخص‌های دارا بودن اطلاعات تخصصی، عمومی و... سابقه‌ی ورزشی، ویژگی‌های شخصیتی الگو بودن، کلام و لحن دل‌نشین، احترام و اعتماد به مخاطب، مسلط به ادبیات داخلی و خارجی، اخلاق‌مداری، داشتن فن بیان و قدرت انتقال صحیح، علاقه‌مندی و عشق به کار گزارشگری، چهره خوب و دندان‌های سالم، پشتکار، انتقادپذیر بودن، تسلط به جریان بازی، حافظه‌ی قوی، شخصیت مستقل و محکم، توانمندی فنی، تسلط بر احساسات خود و پرهیز از جانب‌داری، آشنایی با فن روایت، تنوع و هیجان، قدرت تشریح و تحلیل، شناخت از توانایی خویش، بازخوردهای مخاطبین و اصلاح اصولی جهت بهبود گزارش، نظم و انضباط و وقت گذاشتن در حوزه کاری مربوطه به‌عنوان مهم‌ترین شاخص‌ها و فاکتورهای نهایی در کدگذاری مرحله‌ی دوم شناسایی شدند.

سؤال سوم: مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

نتایج حاصل از مصاحبه با گزارشگران ورزشی نشان داد که شاخص‌های مغرور شدن، تقلید از صدای دیگر گزارشگران، پرداختن به حاشیه‌ها، از بین رفتن ملاک خاص بودن صدا و یا نحوه گزارش، ابراز نظرات شخصی در گزارش، تلفظ اسامی بازیکنان بدون توجه به ملیت و زبان رسمی آن‌هاست، نداشتن مهارت‌های فوق و شروع بدون آموزش گزارشگری، بیان آمارهای خسته‌کننده و حاشیه‌ای، یک‌طرفه گزارش کردن، عدم وجود وحدت رویه در تلفظ برخی اسامی و اصطلاحات به‌عنوان شاخص‌های نهایی در مرحله کدگذاری مرحله‌ی سوم شناسایی شدند.

سؤال چهارم: توصیه و پیشنهاد برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند چه می‌باشد؟

بر اساس نتایج به‌دست‌آمده از مصاحبه با گزارشگران ورزشی در مرحله کدگذاری محوری چهارم شاخص‌های مطالعه‌ی زیاد و نوشتن زیاد، گذراندن دوره‌های تخصصی، مشورت با پیشکسوتان قبل از ورود به این عرصه، افزایش سواد رسانه‌ای، تمرین زیاد، افزایش دامنه تحمل خود، توانایی کار با ابزارهای مختلف و

مسائل سیاسی، اجتماعی و ورزشی، پویایی و حرکت در صدا، قدرت تشریح و تحلیل و آشنایی با نگارش، حمایت از ورزش کشور و در نظر گرفتن سیاست سازمان برای گزارشگری ورزشی بوده است. نتایج همسو با یافته‌های چنتلر و هریس می‌باشد که در تحقیق خود نشان دادند خبرنگاران باید بتوانند مهارت‌های مرسوم گزارشگری را بامهارت‌های جدیدتر تلفیق کنند؛ و بتوانند مطالب را صریح و به زبان نوشتاری قابل‌فهم بنویسد و موقعیت‌های پیچیده را به زبانی شیوا توضیح دهند و دارای توانایی‌های حرفه‌ای نیز باشند. همچنین نتایج با یافته‌های گرینود^۱ (۱۹۵۷) و ویلنسکی^۲ (۱۹۶۴) به نقل از وانگ^۳ (۲۰۱۴) (۱۲) که شاخص‌های دانش حرفه‌ای، استقلال حرفه‌ای، خود مراقبتی حرفه‌ای و اخلاق حرفه‌ای را به‌عنوان عوامل مؤثر بر روزنامه‌نگاری حرفه‌ای دانسته‌اند همسو می‌باشد. نتایج همسو با یافته‌های وین ری می‌باشد که در تحقیق خود نشان داد که خبرنگار رادیو و تلویزیونی باید از مهارت‌های حرفه‌ای برای یک خبرنگار خوب شدن برخوردار باشد و یا هالپرن و نگر و اوونز^۴ (۲۰۱۲) (۱۴) نیز تجارب حرفه‌ای و مهارت نوشتن را به‌عنوان مهارت لازم دانسته‌اند و یا موری و همکاران^۵ (۲۰۱۱) (۱۵) مهارت‌های گزارش، مهارت‌های ورزشی، مهارت‌های ویرایش و مهارت‌های پخش را به‌عنوان مهارت‌های ویراستاران ورزشی چاپ دانسته است که با نتایج این تحقیق همسو می‌باشد. پیش از آنکه فردی حرفه روزنامه‌نگاری را انتخاب کند، لازم است ویژگی‌های حرفه‌ای خبرنگاری را بشناسد تا از روی آگاهی به آن روی آورد. توانایی‌های حرفه‌ای مجموعه‌ای از شناخت ساده نشانه‌ها تا درک پیچیده‌ترین پیام‌ها و کشف علل و نحوه ارائه خاص آن‌ها توسط یک رسانه خاص را دربرمی‌گیرد. این همان بعد فکری یا عقلانی است که به ایجاد مفهومی غنی در فرایند ساختن معنا منجر می‌شود و می‌تواند در موفقیت گزارشگری ورزشی بسیار مهم باشد. هر خبرنگاری باید واجد برخی از ویژگی‌های حرفه‌ای باشد و برای رسیدن به این خصوصیات علاقه‌مندانه و مسئولانه تلاش کند و حتی کسب آن را بخشی مهم از وظایف خود بداند. چراکه اگر خبرنگار ورزشی از توانایی‌های حرفه‌ای برخوردار باشد؛ آشنایی لازم با نگارش خبر (بار معنایی و روانی کلمات و واژه‌ها، رعایت زبان معیار و ایجاز در جمله‌بندی‌ها) را داشته باشد؛ در مواقع بروز اشتباه، به‌درستی و حرفه‌ای عمل می‌کند و این

تسلط به فرایندهای گزارش دهی، تمرین فنی، ارتباط با مخاطب، تسلط به آمار و ارقام، مستقل کار کردن، فن گویندگی، انتقال مناسب به مخاطبین، آموزش صحیح و تسلط به رسانه، دارا بودن اطلاعات و بروز بودن، تسلط به ادبیات داخلی و خارجی و ورزشی بودن برای گزارشگری ورزشی بوده است. نتایج همسو با یافته حاجی اسماعیلی (۱۳۹۴) (۸) که تخصص را به‌عنوان مهم‌ترین شاخص اخلاقی خبرنگار بیان نمود، می‌باشد. همچنین چنتلر و هریس بیان نمود که خبرنگاران باید بتوانند مهارت‌های انعطاف‌پذیری، صلاحیت فنی و فنی را داشته باشند تا بتوانند به موفقیت برسند. آجرلو (۱۳۹۵) (۱۱) تسلط داشتن و ارتباط، مهارت بالا در ارتباط‌گیری و تخصص و تسلط در حوزه مربوطه را به‌عنوان ویژگی‌های مطلوب خبرنگار قرآنی دانست. لذا یک گزارشگر ورزشی علاوه بر دارا بودن ویژگی‌های فردی از توانمندی‌های فنی لازم در خصوص گزارشگری در حیطه‌های مختلف اعم از تلویزیون و رادیو و مکتوب داشته باشد. چراکه هر بخش از این سه، توانمندی‌های لازم و مخصوص به خود را طلب می‌کند. به‌طوری‌که چنانچه دقیق‌تر شویم و به موضوع برحسب رسانه‌های مختلف نگاه کنیم خبرنگاری که برای رادیو گزارش می‌کند قاعداً باید از یک کیفیت صدا و بیان بهتری برخوردار باشد. چراکه رادیو نیاز به تصویرسازی دارد، خبرنگار ورزشی رادیو باید بتواند نقص رادیو و نداشتن تصویر را بایان خود و ساختن تصویر با کلمات برطرف کند. در حوزه رسانه‌های مکتوب مثل روزنامه و مجله برای خبرنگار ورزشی داشتن ذوق نویسندگی خیلی کمک می‌کند و یا در حوزه تلویزیون بخش مهمی از جاذبه‌های تصویر شاید مشکلات خبرنگار ورزشی را رفع کند ولی واقعیت این است که زبان تصویر و نوشتن برای تصویر هم یک تخصص ویژه است که نیازمند گذراندن دوره‌های مختلف و به عبارتی دارا بودن توانمندی‌های فنی است. از این‌رو لازم است از تجربه، دانش، تسلط بر امور، توانمندی و مهارت‌های فنی لازم خصوصاً توانمندی‌های فنی به‌دست‌آمده در این تحقیق برخوردار باشند. زیرا این موضوع، می‌تواند تأثیر مستقیمی بر عملکرد آن‌ها داشته باشد.

در کدگذاری انتخابی مرحله‌ی دوم عامل توانایی‌های حرفه‌ای به‌عنوان سومین و آخرین شاخص انتخابی در فرایند گزارشگری ورزشی شناسایی گردید. این عامل شامل احاطه به

4 Halpern Wenger, D. & Owens
5 Murray et al

1 Greenwood
2 Wilensky
3 Wang

نمایند. همچنین در جهت بهبود وضعیت گزارشگران نیز آموزش‌های لازم را متناسب با گویه‌های شناسایی شده ارائه دهند. آموزش‌هایی که معمولاً برای خبرنگاران در نظر می‌گیرند بیشتر در حوزه خبرنگاری و فن‌های آن است اما باید به دوره‌هایی که توانایی زیباشناسی، ارزشی، فردی، فنی و حرفه‌ای و حتی اخلاقی خبرنگاران گزارشگران ورزشی را افزایش می‌دهد، توجه کرد و برای جبران کمبود این بخش از سواد رسانه‌ای خبرنگاران ورزشی، لازم است که دوره‌های آموزشی اختصاصی در این حوزه‌ها مورد توجه قرار گیرد. پیشنهاد می‌شود با مثلث سازی روش در مطالعات آتی، تحقیق حاضر در فاز کمی دنبال شود. این تحقیق در بستر ورزش و گزارشگری با مأموریت و فرهنگ سازمانی مختص به آن شکل گرفته است؛ از این رو در بهره‌مندی از نتایج آن برای سایر خبرگزاری‌ها، باید به این موضوع توجه شود. از این رو پیشنهاد می‌شود موضوع این تحقیق در سایر خبرگزاری‌ها به اجرا درآید تا با مقایسه نتایج، بتوان مدل جامع و کاملی را شناسایی نمود.

کاستی‌ها را به دیگران منتقل نمی‌کند و خبرنگار را در ارائه خبرهای ورزشی که نیازهای مخاطب را برطرف کند، یاری می‌دهد. زمانی که یک خبرنگار یک فرد فنی در کار و حرفه خود باشد و بتواند از ابزارهایی که هر لحظه جدیدتر و بروزتر می‌شوند، در جهت بهبود و سرعت بخشی در به انجام رساندن کارهای خود، بهره‌گیرد، علاقه، رضایت تماشاچیان و گویندگان را دربرمی‌گیرد.

در نهایت مدل به دست آمده از این تحقیق و پژوهش نشان داد که برای موفقیت و وضعیت گزارشگری ورزشی در ایران ابتدا باید ویژگی‌های فردی مورد بررسی قرار گیرد و سپس با توجه به نوع انگیزه و محدودیت‌هایی که در این زمینه وجود دارد به همراه توانمندی‌های فنی و توانایی حرفه‌ای متناسب با گویه‌های به دست آمده از این تحقیق و همچنین سیاست‌های سازمانی جمهوری اسلامی ایران مورد نظر قرار گیرد. لذا دارا بودن مهارت‌ها و توانایی‌ها می‌تواند یک شاخصه مهم در امر گزارشگری ورزشی باشد. در نتیجه پیشنهاد می‌شود که مدیران و مسئولان امر در ابتدای امر در جهت استخدام هر گزارشگر ورزشی به آیت‌های شناسایی شده در این تحقیق توجه لازم را مبذول

منابع

- Hasanloo, Mohammadreza. The Compliance Degree of the News Network's Performance with the Trust Building attributes from the Perspective of Experts and Specialists. Master's Degree Thesis on Social Communication Science Studies with an Specialization on Journalism, University of Iran National Broadcasting Company. 2017.
- Abbasi, Hojatolah. Television News. Tehran, University of Iran National Broadcasting Company. 2010.
- Derieux Emmanuel. Droit de la Commination, 4th ed. L.G.D.J. 243-260.
- FakharToosi, Javad. Legal Research in News and Journalism. ??? Qom, Islamic Culture & Science Institute. 2007.
- Office of Research, Planning and Curriculum. Sport Journalism, Competency Education Standards. Deputy of Research, Planning and Skill Assessment. Cultural & Soft Technology Occupation Group. 2010.
- Ministry of Culture and Islamic Guidance. 17th of Mordad, Journalist's Day. 2017.
- Ghasemi, Hamid. Sports Event Reporting, Practical Guide for Reporters, Journalists and Commentators, 20th Edition Draft, 2017.
- Haji Esmaeili, Mohammad. Ethical Factors of News production and Broadcasting in Iran's National Media, Non-profit Non-governmental Education Institutes, Faculty of Hadith Sciences. 2015.
- Jenabi, Zahra. The characteristics of Local Radio Reporter. Journal of Radio. 2005:24.
- Hoseini, MohammadReza. The characteristics of Good Reporter. Journal of Radio. 2010:48.

Ajorloo, Mostafa. The Suitable characteristics of Quran Reporters. Master's Degree Thesis. Islamic Republic of Iran's Broadcasting University, Islamic Republic of Iran Broadcasting School. 2017.

Wang, H (2014) Impact of Journalism Educators on Media Performance and Journalism Practice in Taiwan, *International Education Research*, Volume 2, Issue 3 (2014), 53-65

John P. McGuire and Ray Murray (2013) Attitudes of Sport Print Journalists About Developing Electronic Media Skills:A Case Study of Two Major Newspapers. *International Journal of Sport Communication*, 2013, 6, 464-477

Halpern Wenger, D. & Owens, L.C. (2012). Help wanted 2010: An examination of new media skills required by top U.S. news companies. *Journalism & Mass Communication Educator*, 67(1), 9–25. doi:10.1177/1077695811426826

Murray, R. McGuire, J. Ketterer, S. & Sowell, M. (2011). Flipping the field: The next generation of newspaper sports journalists. *Journal of Sports Media*, 6(2), 65–88. doi:10.1353/jsm.2011.0008

Abbaszade, Hooshang. Public Relations, The Connection Ring Between Organizations and Society. SAMT Publications. 2014.

